

COVİD-19 birimlerinde görevlendirilen hekimlerin mesleki faaliyetleri, Zorunlu Mesleki Sorumluluk Sigortası kapsamındadır.

Bilindiği gibi COVİD-19 tüm dünyada ölümcül nitelikte yaygın bir halk sağlığı sorunu haline gelmiş, Dünya Sağlık Örgütü, “Uluslararası Kamu Sağlığı Acil Durumu” ilan etmiştir. Sağlık Bakanlığı Pandemi İnfluenza Ulusal Hazırlık Planında; **“şiddeti belirsiz ve uzun süreli karmaşık bir acil”** olarak tanımlanan bu durumla mücadele kapsamında birçok tedbir öngörülmüştür.

Sağlık Bakanlığının 17.3.2020 tarihli ve E.546 sayılı yazısında; *salgın sürecinde tüm hekimlerin, diğer sağlık çalışanlarının ve diğer kurum çalışanlarının branşı ve çalıştığı birim fark etmeksizin, ilgili hastaların görüldüğü birimlere gerekli desteğin sağlanması konusunda kurum yöneticilerinin uygun planlamaları yapması gerektiği* belirtilmiştir. 21.3.2020 tarihinde Tıpta ve Diş Hekimliğinde Uzmanlık Eğitimi Yönetmeliğinde yapılan değişiklikle de öğrencilerin hekimlik görevini yürütmek üzere farklı kurumlarda görevlendirilebileceği düzenlenmiştir. Yine birden fazla genelge ile Vakıflara ait hastaneler ile özel hastaneler pandemi hastanesi ilan edilmiş, bunun yanında kamu görevlisi olmayan sağlık personelinin gerektiğinde pandemi ile ilgili sağlık hizmetlerinde görev yapmak üzere İl Sağlık Müdürlükleri tarafından görevlendirilebileceği bildirilmiştir.

Bu kapsamda kamu-özel sağlık kuruluşu ya da serbest çalışan statüsü, uzmanlık dalı ayrımı olmaksızın bütün hekimlerin COVİD-19 hastalarının tanı ve tedavi süreçlerinde görevlendirilme durumu ortaya çıkmıştır. Hekimler tarafından, yürütülen bu mesleki faaliyetlerin zorunlu mesleki sorumluluk sigortası kapsamında olup olmadığı sıkça merak edilen sorular arasında yer almaktadır.

Hekimlerin zorunlu mesleki sorumluluk sigortasına ilişkin esaslar 21.7.2010 tarih ve 27648 sayılı Resmi Gazete’de yayınlanan Tebliğ ile düzenlenmiştir. Tebliğin Genel Şartlar Bölümünün A.1 maddesinde kamu sağlık kurum ve kuruluşlarında görevli sigortalıların **kendi görev yeri ve branşı dışında bile olsa naklen atama, geçici görevlendirme ve sair sebeplerle anılan kuruluşlar içinde mesleğini yürütmesi halinde** de faaliyetlerinin sigorta kapsamında olacağı, bu hallerde ayrıca sözleşme yapılmayacağı ve ayrıca prim tahsil edilmeyeceği ifade edilmiştir. Ayrıca Tebliğin “Teminat Dışında Kalan Haller başlığı altında” A.3/b maddesinde, hekimin hukuk veya etik kuralları ile tespit edilen mesleki faaliyetleri ile insani görevin yerine getirilmesinden kaynaklanan faaliyetlerinin sigorta kapsamında olduğu belirlenmiştir.

Tıbbi Deontoloji Tüzüğü ile TTB Hekimlik Meslek Etiği Kuralları uyarınca, hekimin öncelikli görevi, hastalıkları önlemeye ve bilimsel gerekleri yerine getirerek hastaları iyileştirmeye çalışmak, insanın yaşamını ve sağlığını korumaktır. Acil hallerde ve gecikilmesi halinde hastanın yaşamının tehlikeye gireceği hallerde insan yaşamını korumak için hekim, tıp fakültesi ve uzmanlık eğitimi kapsamında edindiği yetkinliği çerçevesinde sağlık hizmeti vermekle yükümlüdür.

Bugün, ülkemizde kamu sağlığı ile ilgili yaşanan acil durum nedeniyle, Sağlık Bakanlığı genelgeleri doğrultusunda, kendi uzmanlık alanları ile ilgili servisler/klinikler dışında, COVİD-19 ile ilgili sağlık hizmetlerinde görevlendirilen hekimlerin mesleki faaliyetleri, bir kısmına yukarıda değindiğimiz hukuksal ve etik kuralları kapsamında yürütülmesi zorunlu faaliyetlerdir. Bu durum ayrıca hekimlik mesleğinin en

temel ilkelerinin başında gelen “yararlılık” ilkesi uyarınca insani bir görevin yerine getirilmesidir. Aldıkları tıp ve uzmanlık-yandal uzmanlığı eğitimlerine göre farklı risk grupları üzerinden sigortalanmış hekimlerin, içinde bulunduğumuz olağanüstü durumda, toplum sağlığını ve insan yaşamını korumak amacıyla görevlendirildikleri yerlerde yürüttükleri mesleki faaliyetlerden kaynaklanabilecek rizikoların poliçe kapsamında değerlendirilmesi gerekir.

COVID-19 Nedeniyle yapılan görevlendirmelerde, idarenin eğitim verme yükümlülüğü vardır. Hekimler aldıkları eğitim doğrultusunda yetkinlik alanlarındaki sağlık hizmetlerini vermekle yükümlüdür.

Diğer yandan hekimlere COVID-19 nedeniyle görevlendirildikleri yerde yapacakları görevlere ilişkin gerekli bilgilendirmenin ve ihtiyaç var ise gerekli eğitimin idare tarafından verilmesi zorunludur. Hekimlerden, tıp fakültesi ve üzerine aldıkları uzmanlık eğitimi doğrultusunda sahip oldukları yetkinlik alanları dışındaki sağlık hizmetlerini vermeleri beklenemez.

Yetkinlik alanı dışında bir görevlendirme ile karşı karşıya kalındığında, öncelikle görev kapsamına ilişkin eğitim verilmesi kurum yönetiminden talep edilebilir. Bu eğitim verilmiyor ise ya da o koşullarda ilave eğitimle yapılması mümkün olmayan bir görev ise kurum yönetiminden yazılı olarak alınan eğitime ve yetkinlik durumuna uygun bir görevin verilmesi ya da görev kapsamının buna göre belirlenip planlama yapılması istenebilir. Bütün bunların gerçekleşmemesi halinde durumun İl Sağlık Müdürlüğü ve bağlı bulunan Tabip Odasına bildirilmesi, bu süre içinde olabildiğince ilgili branşlardan konsültasyon istenerek, yetkinlik kapsamı ile sınırlı bir sağlık hizmeti verilmeye devam edilmesini önermekteyiz.

Hekimlerin, nerede olursa olsun, tıp biliminin gereklerine uygun olarak, içinde bulundukları çalışma ortamının olanakları ve sağlık hizmetinin gerekleri kapsamında verecekleri sağlık hizmetleri hukuka uygun olacaktır. Bununla birlikte, ileride COVID-19 ile ilgili verilen sağlık hizmetleri nedeniyle, hatalı tıbbi uygulama iddiasıyla bir talep yöneltilmesi halinde, idare tarafından yapılan görevlendirme kapsamında hizmet verildiğini gösterir bilgi ve belgelerin arşivlenmesi, elektronik ortamdan bildirilen görevlendirmelerin kaydedilmesi, görevlendirmeye ilişkin mesaj ve yazışmaların ekran görüntülerinin alınarak saklanması tedbiren yararlı olacaktır.

Bütün bunlarla birlikte; yaşanan olağanüstü acil durum nedeniyle, sağlık hizmetlerinin yeniden organizasyonu sonucu oluşan sorunlardan doğabilecek sorumluluğun, çalışan hekimlere değil, başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere çalışma koşullarını belirleyen hastane yönetimlerine ait olacağını özel olarak belirtmek isteriz.

Meslektaşlarımızın bilgisine sunulur.